

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 5. september 2006
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2005-945-0281
Dok.: CMA40151

NOTITS

om evaluering af de regionale netværk om illegalt arbejde

1. Ved Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 21. oktober 2003 til politi og anklagemyndighed blev en række initiativer med henblik på en styrkelse af den politimæssige indsats mod illegal arbejdskraft iværksat. Cirkulæreskrivelsen blev samme dag fremsendt til Folketingets Retsudvalg til orientering.

I cirkulæreskrivelsen, der var udarbejdet på baggrund af bl.a. oplæg fra Politimesterforeningen og Rigspolitietschefen, anmodede Justitsministeriet en række politimestre om, at der i 14 regioner svarende til amtsinddelingen blev etableret regionale netværk bestående af de øverste ledelsesrepræsentanter for de relevante offentlige myndigheder og organisationer (fagforeninger og arbejdsgivere) med henblik på at skabe klarhed over den til enhver tid aktuelle situation for så vidt angår illegalt arbejde samt drøfte nye tiltag på området.

Justitsministeriet anmodede endvidere politimestrene om, at der efter drøftelse i de regionale netværk blev etableret en kontaktpersonsordning mellem de deltagende myndigheder og organisationer med henblik på at sikre, at der løbende og uformelt kan etableres kontakt mellem parterne.

Samtidig med udsendelsen af Justitsministeriets cirkulæreskrivelse blev en af Politimesterforeningen udarbejdet "Vejledning i behandling af sager om ulovligt arbejde" og en af Udlændingestyrelsen udarbejdet "Vejledning om arbejdstilladelse her i landet" gjort tilgængelige på politiets intranet – polnet.

I tilknytning til udsendelsen af cirkulæreskrivelsen udsendte Rigspolitichefen den 21. oktober 2003 en rundskrivelse til politikredsene om en central landsdækkende politimæssig monitorering af illegal udenlandsk arbejdskraft og om mulighederne for ressourcemæssig støtte til politikredsene.

I cirkulæreskrivelsen er det anført, at Rigspolitichefen vil foretage en samlet evaluering af indsatsen to år efter iværksættelsen af de i cirkulæreskrivelsen omtalte initiativer.

2. Justitsministeriet anmodede på den baggrund ved brev af 6. oktober 2005 de politimestre, der har forestået etableringen af de regionale netværk, om en udtalelse om erfaringerne med de iværksatte initiativer til brug for evalueringen af initiativerne. Justitsministeriet tilkendegav i den forbindelse, at det efter Justitsministeriets opfattelse ville være hensigtsmæssigt, at erfaringerne med de iværksatte initiativer blev drøftet på et møde i de regionale netværk, inden udtalelsen blev afgivet til ministeriet.

Ud over erfaringerne med de iværksatte initiativer anmodede Justitsministeriet endvidere om, at det i udtalelserne blev tilkendegivet, om der er behov for yderligere initiativer med henblik på generelt at lette efterforskningen i sager om illegalt arbejde, herunder særligt med henblik på indsatsen over for østeuropæiske EU-statsborgeres mulige misbrug af reglerne om udstationering mv., bl.a. for så vidt angår samarbejdet med andre myndigheder og adgangen til registre mv.

Justitsministeriet anmodede om, at udtalelserne blev fremsendt til ministeriet gennem Rigspolitichefen, der samtidig blev anmodet om at udarbejde et udkast til evaluering på baggrund af de modtagne udtalelser.

3. Ved brev af 16. januar 2006 har Rigspolitichefen fremsendt et udkast til evaluering, som er udarbejdet på grundlag af udtalelser fra de politimestre, der har forestået etableringen af de regionale netværk. Rigspolitichefens brev af 16. januar 2006 er vedlagt i kopi.

Det fremgår af Rigspolitichefens udtalelse, at det sammenfattende er Rigspolitichefens vurdering, at der med etableringen af de regionale netværk og kontaktpersonsordningen er tilvejebragt et meget nyttigt og velfungerende samarbejdsforum mellem de relevante myndigheder og arbejdsmarkedets parter med henblik på en styrket indsats over for ulovligt arbejde i Danmark.

Det er samtidig Rigspolitichefens vurdering, at en række tiltag på centralt niveau, herunder udarbejdelse af instrukser og vejledninger til brug for politiets kontrol- og efterforskningsarbejde, har bidraget til at effektivisere indsatsen på området. Senest er der i efteråret 2005 i Politiskolens regi og med undervisere fra politi, anklagemyndighed, Udlændingestyrelsen og SKAT afholdt 5 kurser for ca. 330 medarbejdere fra politikredsene om behandlingen af sager om ulovligt arbejde.

Det fremgår endvidere af Rigspolitichefens udtalelse, at de udtalelser, Rigspolitichefen har modtaget, viser, at behandlingen af sager vedrørende EU-statsborgere fra de nye EU-lande, der er omfattet af den særlige overgangsordning, rejser en række problemer bl.a. med at tilvejebringe oplysninger om de enkelte arbejdstagere og deres arbejdsforhold fra myndighederne i de pågældende personers hjemlande.

Der peges i den forbindelse på, at det regelsæt, der regulerer området, herunder ikke mindst reglerne om udstationering af arbejdskraft, er kompliceret og giver anledning til vanskelige og resourcekrævende undersøgelser og efterforskninger.

Det er Rigspolitichefens opfattelse, at der kan være et behov for at undersøge, om – og i bekræftende fald hvordan – indsamlingen af oplysninger om de enkelte arbejdstagere og deres arbejdsforhold fra myndighederne i de respektive hjemlande kan målrettes og effektiviseres. Efter Rigspolitichefens opfattelse vil dette arbejde mest hensigtsmæssigt kunne ske i regi af Beskæftigelsesministeriet, som har det overordnede ansvar for administrationen af den særlige omgøelsesordning.

Det fremgår endvidere af Rigspolitichefens udtalelse, at der i en række af de udtalelser, Rigspolitichefen har modtaget, er rejst ønske om bedre udveksling af oplysninger mellem relevante danske myndigheder. Rigspolitichefen har hertil bemærket, at denne problemstilling løbende drøftes i den særlige omgøelsesgruppe, som er nedsat under Beskæftigelsesministeriet, og at det vil være naturligt, at de fremsatte ønsker gøres til genstand for en nærmere vurdering i denne gruppe.

Rigspolitichefen har tillige peget på, at der i udtalelserne, som Rigspolitichefen har modtaget, er fremsat en række konkrete ønsker om adgang til oplysninger og om klarlæggelse af reglerne. Det gælder bl.a. for så vidt angår udenlandske chaufførers kørsel i Danmark.

Om de iværksatte initiativer med hensyn til en landsdækkende politimæssig monitorering har Rigspolitichefen oplyst, at Rigspolitichefen valgte at erstatte den papirbaserede monitorering med en mere udbygget, løbende statistik over anmeldelser, sigtelser og afgørelser vedrørende ulovlig beskæftigelse, fordelt på henholdsvis arbejdstagere og arbejdsgivere og på nationaliteter med særlig fokus på statsborgere fra de nye østeuropæiske EU-lande.

For så vidt angår mulighederne for ressourcemæssig støtte til politikredsene som led i den øgede indsats mod illegalt arbejde, har Rigspolitichefen oplyst, at politikredsene kun i begrænset omfang har anmodet om assistance, hvilket efter Rigspolitichefens opfattelse må tages som udtryk for, at politikredsene kan løse opgaverne med eget personale.

Rigspolitichefen har endelig oplyst, at Rigspolitichefen fortsat vil følge udviklingen i illegal beskæftigelse i Danmark dels via de løbende statistikker, dels via deltagelse i forskellige mødefora i Ministeriet for Flygtninge, Integration og Indvandrere og Beskæftigelsesministeriet med henblik på at støtte og vejlede politikredsene i deres indsats på området.

Folketinget vedtog den 2. juni 2006 lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (politi- og domstolsreform), som indebærer, at antallet af politikredse fra den 1. januar 2007 reduceres til 12 større og mere bæredygtige politikredse, der som udgangspunkt skal kunne løse alle opgaver selv.

Endvidere indebærer reformen, at Rigspolitichefen får et overordnet fagligt ansvar for politiet med kompetence til at udstede retningslinjer for og give pålæg om politiets virksomhed også på det faglige område, og der indføres en koncernledelse for politiet med deltagelse af politidirektørerne og Rigspolitichefen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der i koncernledelsen vil være behov for at drøfte bl.a. nye fælles landsdækkende initiativer og politiindsatser og opfølgning på allerede iværksatte initiativer.

Rigspolitichefen har oplyst, at Rigspolitichefen i lyset af politireformen vil overveje det kommende samarbejde med de nye politikredse med henblik på at sikre en aktiv og målrettet politimæssig indsats over for illegal beskæftigelse.

4. Justitsministeriet har noteret sig, at der med etableringen af de regionale netværk og kontaktpersonsordningen er tilvejebragt et meget nyttigt og velfungerende samarbejdsforum mellem de relevante myndigheder og arbejdsmarkedets parter med henblik på en styrket indsats over for ulovligt arbejde i Danmark.

I lyset af politireformen og i forbindelse med Rigspolitichefens overvejelser om det kommende samarbejde med de nye politikredse med henblik på at sikre en aktiv og målrettet politimæssig indsats over for illegal beskæftigelse vil Justitsministeriet anmode Rigspolitichefen om tillige at overveje, hvordan ordningen med de regionale netværk om illegalt arbejde kan videreføres i de nye politikredse.

For så vidt angår den politimæssige monitorering af illegal arbejdskraft, er Justitsministeriet enig med Rigspolitichefen i, at det har vist sig hensigtsmæssigt at erstatte den papirbaserede monitorering med en mere udbygget, løbende statistik over anmeldelser, sigtelser og afgørelser vedrørende ulovlig beskæftigelse.

På baggrund af det af Rigspolitichefen i udtalelsen anførte om indsamlingen af oplysninger om de enkelte arbejdstagere og deres arbejdsforhold fra myndighederne i de respektive hjemlande, udveksling af oplysninger mellem relevante danske myndigheder samt klarlæggelse af regelsættet, vil Justitsministeriet sammen med Rigspolitichefen tage disse spørgsmål op over for Beskæftigelsesministeriet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, herunder i den særlige omgøelsesgruppe, som er nedsat under Beskæftigelsesministeriet.